

Vážené dámy, vážení páni, dovoľte mi, aby som predniesol správu predstavenstva družstva za rok 2016.

Pre prvovýrobcov mlieka nebol rok 2016 šťastný- práve naopak. Bol to ďalší rok krízy, ktorý opäť priniesol zníženie tržieb a prehĺbenie problémov. Nákupná cena mlieka totiž keď začala klesať vo februári 2014 a zastavila sa až v júli 2016 a to zhruba v priemere na úrovni 23 centov za 30 mesiacov predstavoval prepád ceny suroviny až 13 centov na kilogram.

Výpadky tržieb z predaja mlieka tak dosiahli obrovské rozmery. u niektorých podnikov to boli státisíce Eur. Prvovýrobcovia mlieka museli siahnúť až na dno svojich síl a prehodnotiť svoje vnútorné rezervy. Ak sme vlani tu konšatovali, že veľa chovateľov a dnes vieme, že je to 15 % prvovýrobcov sa mliečnu krízu nepodarilo ustáť a rozhodli sa zrušiť produkciu mlieka. Z celoslovenského hľadiska sa táto situácia podpísala pod ďalší pokles stavov kráv s trhovou produkciou mlieka a výrazný pokles dodávok mlieka na Slovensku. Ešte v roku 2015 sa chovalo 143 100 ks dojných kráv, no v roku 2016 už len 139 200 ks dojných kráv, čiže postupne dochádza k strate pracovných miest, ktoré generuje najmä intenzívna živočíšna výroba. S tým súvisí vyľudňovanie vidieka, ubúdanie populácie v produktívnom veku spojené s nezaujmom o poľnohospodárske vzdelanie a profesiu, nárast nákladov na krajinotvorbu.

Aj na našom družstve pociťujeme silný nedostatok pracovníkov do živočíšnej výroby, ako ošetrovateľ, dojič a v neposlednom rade i traktorista.

Prejdem k živočíšnej výrobe na našom družstve, ktorá je zameraná hlavne na výrobu mlieka a hovädzieho mäsa. Na konci roku 2016 sme chovali 761 ks hovädzieho dobytká, z toho dojných kráv 300 ks. Stádo kráv sme oproti minulému roku zvýšili o 40 kusov dojníc.

Za minulý rok sme na našom družstve vyrobili 2 mil 245 tisíc litrov mlieka, všetko mlieko bolo vyrobené v najlepšej kvalite Q . V porovnaní s rokom 2015 je to viacej o 162 944 litrov mlieka . Užitočnosť na jednu dojnicu bola dosiahnutá 8 468,5 litra, čo nás radí na prvé miesto na celej Orave. Do mliekárne Liptovský Mikuláš sme predali 2 155 640 litrov mlieka, čo je viac o 154 tisíc litrov oproti roku 2015.

Celkové náklady na výrobu mlieka sme mali 0,39 Eur na jeden vyrobený liter dodaného mlieka. Celoslovenská priemerná nákladová cena na 1 lt mlieka predstavuje 40,- centov, pričom odbytové ceny sú výrazne pod touto hranicou. Preto aj po započítaní všetkých možných podpôr dosiahne strata na Slovensku asi viac ako 44 miliónov Eur.

Tieto výrobné ukazovatele nasvedčujú o zodpovednosti a poctivej práci pracovníkov živočíšnej výroby, ako aj zootechnickej služby, ktorá dôsledne zosúladzuje prácu veterinárneho lekára, osemeňovača, poradcu chovu pre dobytok a všetkých dôležitých zootechnických vstupov do živočíšnej výroby.

V živočíšnej výrobe sme vyprodukovali 104 ton hovädzieho mäsa a z toho 70 ton sme odpredali v počte 142 kusov v nasledovných kategóriách: 5 ks teliat, 48 ks mladého hovädzieho dobytká, 6 ks jalovic, 71 ks kráv vyradených a 12 vysokotelných jalovic.

Dobytok predávame firme KOYS – Jablonka, s ktorou máme dlhodobo dobré obchodné vzťahy, platby za dobytok nabiehajú na faktúru, ktoré sú uhradené vždy v lehote splatnosti. Priemerná nákupná cena u kráv je 2,2 Eur za 1 kg mäsa a u býkov je to 3,21 Eur za 1 kg mäsa. Predávané zvieratá majú veľký telesný rámec, sú dobre živé, čo sa premieta aj do ceny za 1 kg mäsa. Býky predávame v priemernej jatočnej váhe 363 kg mäsa, čo v živej váhe predstavuje 700 kg. Dlhodobo nepriaznivá výkupná cena mlieka a mäsa nám však nezabezpečujú dostatočné tržby, ktoré by pokryli naše prvotné náklady. Tržbu za dodané mlieko sme dosiahli 592 257 ,- Eur, čo je pri zvýšenej užitočnosti menej oproti minulému roku o 20 717,- Eur.v dôsledku stáleho znižovania cenay mlieka.

Tržby za jatočné kravy boli 47 781,- Eur, za teľatá 5330 Eur, býky za jalovice 49 334,- Eur. Tržba za maštalný hnoj pre firmu Green energy Tvrdošín 8 706,- Eur, čo spolu je menej oproti roku 2015

o 108 267,- Eur. Náklady na dojnice nám v minulom roku predstavovali čiastku 765 035,- Eur , z toho vlastné krmivá v hodnote 164 968,- Eur, nakúpené krmivá 245 650,- Eur, lieky a veterinárne služby 16 838,- Eur, spotreba materiálu 7 315,- Eur. Ostatný materiál 14 445,- Eur, energia, l plyn, voda, spolu 23 523,- Eur. Náklady na opravy budov, dopravných prostriedkov a ostatné boli vykonané v hodnote 140 61,- Eur. Služby ostatné= 5 794,- Eur, asanácia 1762,- Eur, mzdy pri chove dojníc boli vyplatené vo výške 81 265,- Eur.

Pre dojnice sme ďalej spotrebovali 782 ton nakúpených jadorvých krmív a to pšenica 260 ton, jačmeň 41 ton, kukurica 481 ton, čo je oproti minulému roku menej o 69 ton. Jadrové krmivá sme z časti nahradili veľmi kvalitnými vlastnými objemovými krmivami/seno a senáž/ Z uvedených nákladov nám najviac ovplyvnili náklady na mlieko nakúpené krmivá v hodnote 0,10 Eur, vlastné krmivá 0,07 Eur, mzdy 0,03 Eur a ostatný nakúpený materiál v hodnote 0,02 Eur na jeden liter mlieka.

Pre zlepšenie a skvalitnenie podmienok na prácu a životné prostredie na hospodárskom dvore Farma a dvor Podbiel boli zhotovené prístrešky na uskladnenie balíkov slúžiacich na podstielku a krmenie. Zrekonštruovali sme sklady na materiál a uskladnenie mienerálií, konzervantov, krmných prísad, prestavali sme elektrické rampy a namontovali sme banery s logami firmy. Na všetkých maštaliach sa urobili nové svetlíky, vyfrézovali sa podklahy, vybielili se všetky objekty pre zlepšenie životných podmienok zvierat. Taktiež bola zrekonštruovaná jedna silážna jama.

Počas zimných mesiacov 2015/2016 úsek technických služieb zabezpečoval práce pre živočíšnu výrobu a to vývoz maštalného hnoja, ťahanie močovky, prevoz krmiva, zásobovanie podstielkou a priebežne sa vykonávali opravy traktorov, vlečiek, ako aj závesného náradia.

S jarnými prácami sme začali 17.03.2016. Robili sme prísev trávnych porastov Ďateľinotvánou zmesou Cutmax 1 na honoch Pálenka, Vrch Ostrvka, Sihla, Ševcovo-Kajanovo, Srdce, Dolinka v dávke 18 kg/1 ha. Osiata výmera celkom 115 ha, osivo bolo zakúpené v roku 2016 od firmy Novilla Spišská Nová Ves v celkovej čiastke 8 325,- Eur, čo v porovnaní s rokom 2015 je menej o 2756,- Eur. S prihnojovaním lúk a pasienkov sme začali 23.03.2016 v dávke 3q/1 ha Liadkom 27%.

V jarnom období sme celkovo prihnojili trvalé trávne porasty a ornú pôdu na výmere 356 ha. Na nákup priemyselných hnojív sme celkovo vynaložili čiastku 35 571,- Eur, čo je menej s porovnaním s rokom 2015 o 6 581,- Eur.

Pred začatím zberu zelenej hmoty a samotným senážovaním pracovníci mechanizácie a živočíšnej výroby pripravili plochy okolo senážnych jám, senážne jamy boli mechanicky vyčistené a dezinfikované postrekom vápna, taktiež bol navezený kameň /štrk/ z lomu, ktorým boli vyrovnané a spevnené plochy pod senážne vaky a pod vaky na uskladnenie miaganej kukurice, jačmeňa a pšenice.

Pracovníci mechanizácie a časť pracovníkov zo živočíšnej výroby sa zúčastnili odborného školenia poriadaného firmou Schaumann Slovensko – menežment silážovania v praxi.

16.05.2016 sme začali s prvou kosbou tráv. Tak ako aj po iné roky nám rezanie porastov vykonávala firma Oragro Oravské Veselé. Pri zvoze zelenej hmoty koperujeme s družstvom Zuberec a Krivá. Práv jama bola uzatvorená už 19.05.2016. Utláčanie hmoty v jamách prevádzame svojpomocne a to nakladačom Manitu a traktorom s utláčacími záťažovými kolesami z vagóna. Na konzerváciu krmiva boli opoužité konzervačné prípravky Bonsilage forte, Bonsilage Alfa, Bonsilage Plus. Povrch všetkých jám bol zakonzervovaný prípravkom Schaumasil, ktoré nám dodáva firma Schaumann Slovensko na konzerváciu ročnej produkcie v celkovej výške 24 048,- Eur. Celková hodnota konzervačných prípravkov bola vyššia o 14 744,- Eur z dôvodu väčšieho množstva uskladnenej hmoty v jamách v senážnych vakoch. Senáž sme uskladňovali na hospodárskom dvore Podbiel a Farme dojníc v Podbieli. Po skončení prvej kosby sme všetky plochy prihnojili Liadkom 27 %, v dávke 1,5 q/1 ha.-

Dňa 08.06.2016 sme začali kosiť lúky a sušiť na seno, ktoré sme spracovávali lisovaním . Kosbu, zber, lisovanie sme prevádzali vlastnými mechanizačnými prostriedkami, neprístuplé plochy z ktorých sa hmota nedá odviezť sme upravoali mulčovaním. Alebo spásaním dobtkom. Jalovice sú každoročne rozdelené do stád po 40-60 ks a sú volne umiestnené v elektrických oplôtkoch a to v chotárochz obcí Oravský Biely Potok, Podbiel a Nižná.

Každý rok zhotovujeme elektrické oplôtky v Oravskom Bielom Potoku 2 ks, v Podbieli 5 ks, v Nižnej 2 ks. Stoja nás nemalé finančné prostriedky, nakoľko sa robia v terénoch nedostupných pre mechanizáciu.

Pracovníci živočíšnej výroby ako aj pracovníci technických služieb boli celú pastenú sezonu v plnej pohotovosti, čo sa týka oplôtkov zriadených v Nižnej – Ostražica, nakoľo tento bol kompletne zničený, pravidelne prestrihovaný, ako aj oplôtok na Petrovke – Pafkovej. Škoda na majetku a práce na obnove presiahli 10 000,- Eur., čo nie je určite málo a vedeli by sme tie peniaze využiť zmysluplnejšie. Uplynulo už hodne času, ako napísala pani Olga Šulíková do obecných novín v Nižnej článok – Biele obláčiky na Ostražici – myslela tým ovce, keď sme ich tam začali pásť – inšpirujúci článok – dnes sú tam jalovice no pre pár jednotlivcov neakceptovateľná vec. Treba to ničiť, robiť škodu – pýtam sa, sú ľudia v Oravskom Bielom Potoku, Podbieli ľudskejší, lepší tam nie je problém, skôr ochota pomôcť, veď všetko živé patrí do prírody a dobytok sa pásol na strmých svahoch Roháčov a Magury už veľmi dávno dozadu. Ľudia z Nižnej prosím Vás, pomôžte nám to zmeniť, veď príroda sa podriaľuje len tomu, kto sa cíti podriadený jej. Učme sa žiť s ňou v porozumení, ja Vám za to dopredu ďakujem.

V roku 2016 sme celove dorobili 11 507 ton senáže, sena sme dorobili 3702 balíkov – 999 ton,. Balíkované semo bolo uskladnené v stohu v Podbieli a v Senníku v Nižnej. Nakoľko máme málo uskladňovacích priestorov na senáže, pristúpili sme k uskladneniu senáže do vakov a balíkov do folie.

Dňa 16.08.2016 sme aplikovali totálny herbicíd Kyleo na plochy Jasienka, Cickov, neásledne sme založili nový porast, kde sme vysiali trávnu zmes Cutmax 2 v dávke 23 kg/1 ha. Na ploche Za Pálenica, Cickov, Jasienky, následne sme previedli valcovanie kembriž valcami. V priebehu roka sme nepotebné zásoby maštalného hnoja a senáž, ktoré sme nevedeli spotrebovať predali do Bioplynovej stanice v Tvrdošíne. Celková tržba za odpredný hnoj a senáž, ako aj za vývoz digestátu, ktorý sme realizovali pre túto firmu bol a 41 665,- Eur. Firme Oragro Oravské Veselé bolo v roku 2016 celkom vyplatené 48 761,- Eur, čo je nárast o 32466 Eur, z dôvodu, že sme viacej rezali zelenej hmoty firma nám dodávala senážne vaky.

V roku 2016 sme spotrebovali celkom 104 300 lt nafty v celkovej hodnote 92 686,- Eur, čo je menej o 14 485,- Eur. Priemerná cena za 1 nafty sa pohybovala na úrovni 00,81 Eur.

Náhradné diely boli zakúpené za 24 912 Eur. Celková spotreba materiálu za družstvo boal 676 923,- Eur. Tu bol zaznamenaný pokles nákladov o 13 787,- Eur. Úsek mechanizácie dosiahol trbu 2534 Eur, tržba bola za práce pre súkromníkov.

Na úseku mechanizácie pracovalo v priebehu roka 10 pracovníkov. Celkovo je na družstve zamestnaných priemerne 30 pracovníkov. Za rok 2016 boli mzdové náklady družstva vo výške 356 893 Eur, čo je o 28 526,- Eur viac orpoti roku 2015, V priebehu roka ukončili 3 pracovníci pracovný pomer, podarilo sa nám získať namiesto nich 2 nových pracovníkov. Odvody z miezd boli vo výške 119 604,- Eur, v roku 2015 to bolo 110 559,- Eur.

Výpltný termín družstva je dodržiavaný, pracovníci majú mzdy vyplácané načas, pravidelne, ako aj odvody pre poisťovne a daňový úrad sú uhradené v termínoch.

Všetky záväzky voči štátu máme vyrovnané.

Investície v roku 2016 sa týkali nákupu strojov – traktorový prives, cisterna na močovku, traktor fortera, valce cambridz, rozdružovač balíkov, traktor JD 6170, rozmetadlo MH, kosačka, Novocat 10, .Nákup strojov sme financovali z vlastných zdrojov, a aj formou lesasingu. Celková čiastka za nákup strojov predstavovala výšku 173 420,- Eur.

Za poistenie majetku a strojov sme zaplatili 13 499,- Eur. Náklady na nájom za pôdu sú vo výške 20 446,- Eur. Dane obecným úradom v elkovej čiastke 10 560,- Eur sú uhradené v plnej výške.

V roku 2016 nám bola spôsobená škoda nezmnámym páchatel'om – odcudzenie peňazí z pokladne vo výške 8 538,- Eur. Podľa policajného šetrenia je páchatel' zatiaľ neznámy. Vzniknutá škoda musela byť zaúčtovaná do nákladov družstva.

Družstvo sa snaží prispievať finančnými prostriedkami – sponzorstvom – na podujatia oranizované obecnými úradmi v jednotlivých spádových obciach, alebo neziskovým otanizáciám nie malými finančnými prostriedkami.

CV roku 2016 sme dostali dotácie na dobytok vo výške 181 504,- Eur, dotáciu na pôdu a životné podmienky zvierat 418 993,- Eur. Životné podmienky zvierat vo výške 33 800,- Eur neboli do konca roka 2016 vyplatené. Dosiahnutý hospodársky výsledok za rok 2016 je – 228 348,- Eur. Mínusový hospodársky výsledok je z dôvodu nižších tržieb z predaja vlastných výrobkov, z nižšej realizačnej ceny mlieka, nižšieho predaja hovädzieho dobytku.

Na záver chcem poďakovať všetkým pracovníkom družstva, že mnoho krát museli v priebehu roka siahnúť na dno svojich síl, aby sme dosiahli výsledky na ktoré môžeme byť právom hrdí . Verím, že aj v oblasti poľnohospodárstva sa ľady pohnú a bude lepšie.

Ďakujem Vám za pozornosť.